

KDK Fransa Masası Hukuk Bülteni

Ticaret ve Borçlar Hukuku | Aralık 2025

FRANSA'DA YABANCI YATIRIMLARIN KONTROLÜ

Fransa, Avrupa Birliği içinde yabancı yatırımlar açısından en cazip destinasyonlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Son yıllarda, Avrupa'daki yabancı yatırımlar bakımından lider konumunu korumayı sürdürmektedir. Bununla birlikte Fransa, başta kamu düzeni, kamu güvenliği ve ulusal savunma gibi ulusal çıkarlarını korumak amacıyla, bazı yabancı yatırımları özel bir kontrol prosedürüne tabi tutmaktadır. Ekonomik egemenlik anlayışı çerçevesinde oluşturulan bu denetim mekanizması, Fransa ile yabancı ülkeler arasındaki finansal ilişkilerin özgürlüğünü, ülke için hayati önem taşıyan stratejik sektörlerin, özellikle de sanayi ve teknoloji sektörlerinin korunmasıyla uzlaştırmayı amaçlamaktadır.

I. Ön İzne Tabi Yatırımlar İçin Sağlanması Gereken Koşullar

Bir yatırımın ön izne tabi tutulabilmesi için gereken koşullar, Fransız Para ve Finans Kanunu'nun ("CMF") R.151-1 ila R.151-17 maddelerinde düzenlenmektedir. Bu koşullar, kümülatif nitelikte olmak üzere üç kategori altında incelenebilmektedir.

(a) Yatırımcının Niteliğine İlişkin Koşul: Yabancılık Unsuru

CMF'nin R.151-1 maddesi uyarınca, planlanan bir yabancı yatırımın Fransa'da ön izne tabi tutulabilmesi için yabancı yatırımcı nezdinde bir yabancılık unsurunun bulunması gerektiğini düzenlemektedir. Gerçek kişi yatırımcılar için yatırımcının CMF hükümleri çerçevesinde bir yabancı yatırımcı olarak nitelendirilebilmesi için, söz konusu yatırımcının yabancı uyruklu olması veya Fransız uyruklu olup vergi ikametgâhının Fransa dışında bulunması gerekmektedir¹. Tüzel kişi yatırımcılar için ise söz konusu yatırımcının yabancı hukuka tabi bir kuruluş olması veya bir veya daha fazla yabancı kişi veya vergi ikametgâhı Fransa'da bulunmayan kişiler tarafından

¹ Bu noktada belirtmek gerekir ki, Fransız Vergi Kanunu kapsamında vergi ikametgâhı, esas ikamet yeri, ana ekonomik faaliyetin yürütüldüğü yer veya ekonomik menfaatlerin merkezinin bulunduğu yer gibi çeşitli ölçütlere göre belirlenmektedir.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

kontrol edilen ve Fransız hukukuna tabi bir kuruluş² olması gerekmektedir.

(b) Yapılması Öngörülen Yatırımın Amacına İlişkin Uygunluk Koşulu

Ekonomiden sorumlu bakanlığın ön iznine tabi olan bir yabancı yatırım, bir yabancı yatırımcının Fransız hukukuna tabi bir tüzel kişi üzerinde önemli bir etki veya kontrol elde ettiği yatırımlar olarak ele alınmaktadır. CMF kapsamında bu etki veya kontrol aşağıdaki kriterler ile somutlaşmaktadır:

- Fransız hukukuna tabi bir tüzel kişinin veya Fransa'daki bir ticaret ve şirketler siciline kayıtlı bir kuruluşun kontrolünün, Fransız Ticaret Kanunu'nun L.233-3 maddesi hükümleri kapsamında devralınması;
- Fransız hukukuna tabi bir tüzel kişiye ait bir faaliyet kolunun tamamen veya kısmen devralınması;
- Fransız hukukuna tabi bir tüzel kişinin oy haklarının %25'inin veya payları regüle bir piyasada işlem gören Fransız hukukuna tabi bir şirketin oy haklarının %10'unun aşılacak şekilde, doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte devralınması.

Ancak, %25 ve %10 eşiklerine ilişkin hükümler, yatırımcının gerçek kişi olması ve Avrupa Birliği üye devletlerinden birinin veya Avrupa Ekonomik Alanı anlaşmasına taraf olan ve Fransa ile vergi kaçakçılığı ve vergi kaçırma ile mücadele amacıyla idari yardımlaşma anlaşması imzalamış bir devletin vatandaşı olması ve bu devletlerden birinde ikamet etmesi halinde uygulanmamaktadır. Benzer şekilde bu hükümler, kontrol zincirinin tamamı bu devletlerden birinin hukukuna tâbi olan veya bu devletlerden birinin vatandaşı olup bu devletlerde ikamet eden gerçek ya da tüzel kişilerden oluşan bir tüzel kişi yatırımcıya da uygulanmamaktadır.

(c) Yatırımın Gerçekleştirileceği Sektöre İlişkin Uygunluk Koşulu

CMF R.151-3, hassas kabul edilen bir dizi sektörü sınırlayıcı (*numerus clausus*) bir şekilde düzenlemektedir. Bu bağlamda, hedef şirketin Fransa'da, maddede düzenlenen sektörlerden birinde geçici surette bile olsa faaliyet gösteriyorsa, söz konusu yabancı yatırım ön izin prosedürüne tabi olmaktadır. Örnek olarak CMF, silah ve mühimmatlara ilişkin faaliyetleri, ulusal savunma veya kamu düzenini tehlikeye atabilecek faaliyetleri ve bilgi sistemlerinin güvenliği ile ilgili faaliyetleri hassas sektörler kapsamında ele almaktadır. Bahis sektörü faaliyetleri, altyapı, temel mal veya hizmetlere ilişkin faaliyetler (enerji veya su temini, ulaşım hizmetleri ve elektronik haberleşme hizmetlerinin işletilmesi gibi) de benzer şekilde hassas sektörler arasında düzenlenmektedir.

² "Kontrol zinciri", bir tüzel kişi ile onu kontrol eden gerçek veya tüzel kişilerden oluşan bütünü ifade etmektedir. Kontrol zincirine dâhil olan tüm kişiler, CMF hükümleri kapsamında yatırımcı olarak kabul edilmektedir. "Kontrol"ün varlığı ise esas olarak Fransız Ticaret Kanunu'nun L.233-3 maddesi, ikincil olarak ise aynı kanunun L.430-1 maddesi uyarınca değerlendirilmektedir.

II. İzin Başvurularının İncelenme Süreci

Yabancı yatırımların denetimi prosedürü, (i) denetim uygunluk koşullarının değerlendirildiği 30 iş günü süren ön inceleme aşaması ve (ii) ek incelemenin idare tarafından gerekli görülmesi hâlinde 45 iş günü süren ayrıntılı inceleme aşamasından oluşmak üzere iki temel aşamada düzenlenmiş olup azami 75 iş günü sürmektedir. Bu süreler, dosyanın idareye ulaşmasından itibaren işlemeye başlamakta ve idare tarafından yatırımcıdan ek bilgi talep edildiği durumlarda ise süreler durmaktadır. Denetim prosedürünün sonunda, idare söz konusu yabancı yatırımı reddedebilmekte veya onaylayabilmektedir. Yatırım onayı, şartlı veya şartsız olarak verilebilir.

Öngörülen yabancı yatırım, payları regüle bir piyasada işlem gören bir Fransız şirketindeki oy haklarının %10'luk eşiğinin aşılmasına yol açacak olması sebebiyle ön izne tabi bir yatırım ise, bu yatırıma ilişkin olarak yatırımcı tarafından bakanlığa *ön bildirimde* bulunulması mümkündür. Yatırımcı tarafından ön bildirim yapıldıktan sonra 10 iş günü içerisinde idare işleme itiraz etmezse, söz konusu yatırım için "zımni onay" verilmiş sayılmaktadır. Bu durumda idare ilgili yatırımı onaylamış sayılmaktadır ve yatırımın gerçekleşmesi için ek bir izin aranmamaktadır. Ancak, bakanlık bahsi geçen süre içinde itiraz ederse, yatırımcı daha önceki paragrafta açıklanan ön izin prosedürünü başlatmak ve bu sürecin sonunda yatırım izni almak zorundadır.

III. İzne Tabi Bir Yabancı Yatırımın İzinsiz Gerçekleştirilmesi Durumunda Öngörülen Yaptırımlar

Ön izne tabi bir yabancı yatırımın izin almaksızın gerçekleştirilmesi halinde, idarenin (i) işlemin geçersizliğinin doğal bir hukuki sonucu olarak, masrafları yatırımcıya ait olacak şekilde eski hale getirme, (ii) yatırımcıdan ön izin başvurusunu yapmasını talep etme veya (iii) ilgili yabancı yatırımın ön izne tabi olmaması için gerekli düzenlemelerin yapılması konusunda yabancı yatırımcıya talepte bulunma yetkileri mevcuttur.

İdari yaptırımlar açısından ise, idari para cezaları (i) işlem bedelinin iki katına kadar, (ii) hedef şirketin yıllık cirosunun %10'una kadar, (iii) gerçek kişiler için 1 milyon avro ve (iv) tüzel kişiler için 5 milyon avroya kadar çıkabilmektedir.

İLETİŞİM

Av. Firat Döşoğlu

fdosoglu@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Dila Karcıoğlu

dkarcilioglu@kolcuoglu.av.tr